

**RADA GMINY
ŚWIDNICA**

**Uchwała Nr LII/424/2013
Rada Gminy Świdnica
z dnia 20 grudnia 2013 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz., 594 z późn.zm.), art 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) i art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012, poz.124) uchwała się, co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

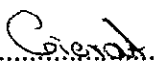
PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Świdnica
Regina Adamska
Regina Adamska

Uzasadnienie
do uchwały Nr. LI/624/2013
Rady Gminy Świdnica
z dnia 20 grudnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014.

Powołane na wstępie uchwały przepisy nakładają na gminę w ramach zadań własnych obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w formie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego corocznie. Podjęcie uchwały jest celowe i zasadne.

Karolina Gierat

.....
(Sporządziła)

RADCA PRAWNY

Jarosław Wasyliszyn
WI-346
.....
(Radca Prawny)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy
.....
(Kierownik GOPS)

Załącznik
do uchwały nr LII/424/2013
Rady Gminy Świdnica
z dnia 20 grudnia 2013 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2014
GMINY ŚWIDNICA**

Wstęp

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu oraz stosowania środków odurzających stanowią obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawiska te mają bowiem istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, do konkurencji na wymagającym rynku pracy, a także relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Niszcząca człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa i aktywności. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego i religijnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Nadużywanie alkoholu i środków odurzających w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie - sposób na rozwiązanie problemów. Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest bardzo łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Zdecydowana większość osób dorosłej populacji społeczeństwa naszej gminy to ludzie pijący umiarkowanie i rozsądnie.

Alkoholizm stał się chorobą powszechną czy to wśród osób dorosłych – mężczyzn, kobiet a także młodzieży. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani wytycza głównie kierunki działań mających na celu rozwiązywanie problemów i integrację osób uzależnionych. Tworzony jest corocznie przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy.

I. Postanowienia ogólne

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, że większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2012 r. poz. 1356) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U.z 2012, poz.124). Zgodnie z treścią tych ustaw samorzady uzyskały kompetencję pod podjęciem działań w tych zakresach. Gmina y racji dysponowania wiedz o problemach swoich mieszkańców oaz o dostępnych zasobach może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności a w szczególności:

1. Zapobiegać negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych i usuwać je poprzez zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych ich rodzin.
2. Udzielić rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzić działalność informacyjno-edukacyjną oraz wychowawczą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomagać działalność organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką uzależnień.
5. Podejmować interwencję w związku z naruszeniem przepisów oraz występować przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gminę Świdnica w 2013 r. zamieszkuje 16.489 mieszkańców (dane na dzień 27.11.2013 r.) Na terenie gminy według danych za rok 2013 (dane na dzień 27.11.2013 r.) sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych prowadzi 61 sklepów i 16 barów. Punkty te posiadają zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Partnerami samorządu gminy w realizacji tych przedsięwzięć są: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Świdnicy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Sądy, Placówki Oświatowe, Punkt Konsultacyjny ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Mieszkańców Gminy Świdnica, Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie a także osoby fizyczne zainteresowane problematyką

przeciwdziałania alkoholizmowi.

Działania te ujęte są w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii adresowanym do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie.

II. Cele Programu

Podstawowym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują a w szczególności:

- 1) realizacja profilaktycznych programów wychowawczych, informacyjnych i edukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości w szczególności dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka,
- 2) zwiększenie skuteczności i dostępności do terapii dla tych osób i ich rodzin uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 3) eliminowanie dolegliwości alkoholowych powodujących zaburzenia życia rodzinnego,
- 4) zmniejszenie nowych przypadków uzależnień od alkoholu i narkotyków,
- 5) systematyczne kontrolowanie działalności gospodarczej w zakresie handlu napojami alkoholowymi,
- 6) kierowanie na specjalistyczne badania w celu ustalenia zależności od alkoholu i wskazanie form leczenia,
- 7) wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 8) stała współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z pracownikami socjalnymi ośrodka pomocy społecznej i pracownikami policji w zakresie pozyskiwania informacji o sytuacji osób i rodzin z problemem alkoholowym,
- 9) uzupełnienie wyposażenia placówek prowadzących zajęcia profilaktyczno-wychowawcze w pomoce i sprzęty niezbędne do ich prowadzenia,
- 10) podejmowanie interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych dysfunkcji rodziny powodowanych przez nadużywanie alkoholu,
- 11) prowadzenie i finansowanie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy-dorosłych i dzieci.

III. Cele operacyjne Programu

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności dla dzieci

- i młodzieży.
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności do terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
 4. Propagowanie w ramach programów profilaktycznych zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów.
 5. Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych koloni i obozów dla dzieci i młodzieży.
 6. Prowadzenie Centrów Profilaktyczno-Sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
 7. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
 8. Kontrola Centrów Profilaktyczno-Sportowych.
 9. Zakup niezbędnych materiałów edukacyjno-informacyjnych oraz sprzętów sportowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Centrów Profilaktyczno-Sportowych.
 10. Doposażenie w materiały biurowe Punktu Konsultanta ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Mieszkańców Gminy Świdnica, Poradni Dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, Policji i organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców gminy dotkniętych problemem alkoholowym.
 11. Stała współpraca pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej z policją w zakresie rozwiązywania problemów rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
 12. Działalność informacyjno- oświatowa w oparciu o Niebieską Kartę, która ma zapobiegać przemocy w rodzinie i jej negatywnym skutkom w środowisku zamieszkania.
 13. Pokrycie kosztów wynagrodzenia dla Konsultanta ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Mieszkańców Gminy Świdnica. Konsultant zatrudniany jest na umowę zlecenie i przyjmuje w każdą środę tygodnia w wymiarze 3 godzin dziennie. Stawka godzinowa za prowadzenie punktu konsultacyjnego wynosi 60 zł.
 14. Stała współpraca GKRPA i pracowników socjalnych z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonującym przy Gminie Świdnica.

IV. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została Zarządzeniem nr 11/2007 Wójta Gminy Świdnica z dnia 18 stycznia 2007 r. Skład Komisji jest 5 osobowy. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji, (posiedzeniach w siedzibie urzędu i posiedzeniach wyjazdowych) w wysokości: przewodniczący -210 zł za posiedzenie, sekretarz -128 zł za posiedzenie, członek -112 zł za posiedzenie. Wynagrodzenie za

pracę w komisji wypłacone jest w oparciu o Zarządzenie Wójta Gminy Świdnica w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz na podstawie listy obecności.

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. W 2013 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 35 wniosków o leczenie osób uzależnionych, 33 osób zobowiązało się podjąć terapię dobrowolnie. Do sądu skierowano 14 wniosków o leczenie tj. 3 wnioski dotyczyły roku 2012, 11 wniosków roku 2013.

Komisja zaopiniowała pozytywnie 71 postanowień o wydanie zezwolenia na sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych w tym 14 jednorazowych, odbyła 26 posiedzeń, w tym 7 nieodpłatne. Konsultant ds. rozwiązywania problemów alkoholowych mieszkańców gminy przyjął 54 osoby z problemem alkoholowych, a także 68 osób współuzależnionych.

Komisja w 2013 r. skontrolowała działalność 13 Świetlic Środowiskowych i dokonała kontroli 8 sklepów sprzedających napoje alkoholowe i alkoholi.

Dnia 22 listopada 2013 r. wszyscy członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy wzięli udział w szkoleniu z procedury Niebieskiej Karty, rozpoznawania symptomów przemocy domowej (w szczególności u dzieci i młodzieży) oraz metod komunikowania się ze sprawcą przemocy. Szkolenie zostało przeprowadzone przez Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa w Krakowie.

Regulamin działania Komisji

1. Przygotowanie i przekładanie Radzie Gminy Świdnica Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Bieżąca Koordynacja zadań wynikających z Programu.
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami w sferze profilaktyki i polityki socjalnej.
4. Dyżury informacyjne dla mieszkańców gminy Konsultanta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Mieszkańców Gminy Świdnica.
5. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami wnioskowanymi do zastosowania leczenia odwykowego.
6. Kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego w przypadku osób nadużywających alkoholu.
7. Wspieranie działań funkcjonujących dla mieszkańców gminy klubów abstynenta.
8. Kompletowanie dokumentacji przypadków przemocy domowej.
9. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
10. Prowadzenie Kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów

alkoholowych.

11. Rozpatrywanie pism (podań) dotyczących profilaktyki uzależnień i profilaktyki wpływających do GKRPA.

12. Z każdego posiedzenia Komisji sporządzany jest protokół.

V. Świetlice środowiskowe.

Celem działalności świetlic środowiskowych jest tworzenie miejsc aktywnego działania we własnym środowisku lokalnym, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań oraz nauka wzajemnego szacunku i akceptacji, zapewnienie opieki i bezpieczeństwa dzieciom w czasie wolnym, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, działalność wychowawcza i profilaktyczna, dają poczucie ciepła i bliskości, uczą bycia z drugim człowiekiem bez leków, agresji, alkoholu, wspieranie w nauce szkolnej, pomoc w odrabianiu prac domowych, dożywianie, rozwój zainteresowań/ warsztaty twórcze, zajęcia komputerowe/sportowe, współpraca ze środowiskiem rodzinnym, szkolnym dziecka, wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem. Obecność świetlic środowiskowych na terenie gminy daje szansę na skuteczniejsze oddziaływanie wychowawcze i psychospołeczne. Podejmowanie działania odbywa się w naturalnym środowisku dziecka i nie ma tak oficjalnego charakteru jak np. szkoła. Dzięki tym elementom pracy świetlic dziecko rozwija się duchowo w takim klimacie, jaki powinien stwarzać mu dom rodzinny. Społeczności lokalnej dobrze znany jest zakres ich działania. Świetlice środowiskowe, które na dobre zadomowiły się w naszej gminie funkcjonowały w następujących miejscowościach: Bystrzycy Górnej, Opoczce, Bolescinie, Grodziszczu, Komorowie, Pszennie, Słotwinie, Lutomi Górnej, Witoszowie Dolnym, Pogorzale, Burkatowie, Bystrzycy Dolnej i Mokrzeszowie. Praca w świetlicach oparta jest na programach profilaktycznych, przygotowanych przez pracujących w nich wychowawców. W świetlicach środowiskowych zatrudnionych było 13 opiekunów-wychowawców na podstawie umowy zlecenia za wynagrodzeniem miesięcznym 500 zł.

Już od 10 lat w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii zorganizowany został dla dzieci uczestniczących w zajęciach na świetlicach środowiskowych wypoczynek zimowy oraz letni.

W czasie ferii zimowych dzieci ze świetlic środowiskowych we współpracy z GLKS Świdnica, GOKSiR i GZO uczestniczyły w turniejach sportowych na hali sportowej w Witoszowie Dolnym

Pszennie i Lutomi pod hasłem „Ferie na sportowo”. Sale wypełniała atmosfera sportowej rywalizacji. Od poniedziałku do piątku dla dzieci i młodzieży przygotowano turnieje, gry i zabawy oraz rozgrywki piłki halowej. Głównym celem turnieju była integracja uczniów z wszystkich gminnych placówek oświatowych oraz dzieci i młodzieży uczęszczającej na świetlice środowiskowe. Drugi tydzień Ferii to były Turnieje Gier i Zabaw dla dzieci i młodzieży uczęszczających do Świetlic Środowiskowych. W lutym 2013 r. na Świetlicy Wiejskiej w Lutomi Górnej odbył się pierwszy z Turniejów, drużyny stratawały w 6 przygotowanych konkurencjach. W zabawach uczestniczyło 5 świetlic środowiskowych. Po zaciętej rywalizacji sportowej zwyciężyła Świetlica z Bystrzycy Dolnej, o krok wyprzedzając Świetlicę z Opoczki i Bystrzycy Górnej. Następnie na hali sportowej w Witoszowie odbył się kolejny turniej Świetlic. Uczestniczyły w nim 4 drużyny. Zwycięstwo drugi rok z rzędu odnieśli gospodarze - Świetlica Środowiskowa w Witoszowie Dolnym, wyprzedzając w punktacji ogólnej Świetlice z Mokrzeszowa oraz Słotwiny. Ferie zakończył ostatni Turniej, który odbył się na sali sportowej w Pszennie. Turnieje Gier i Zabaw były wspaniałą integracją oraz rywalizacją dzieci i młodzieży w różnym wieku. Wszystkie drużyny uczestniczące w Turniejach z cyklu „Ferie na sportowo” zostały nagrodzone pamiątkowymi dyplomami, a Szkoły i Świetlice, które zajęły miejsca otrzymały puchary.

W okresie wakacyjnym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy zakupił 200 szt. ulotek edukacyjnych w ramach kampanii Wakacje bez alkoholu promujące bezpieczne spędzanie letniego wypoczynku – *Ruszamy na wakacje*. Ulotki zostały zakupione i rozdane dzieciom ze szkół podstawowych, oraz młodzieży szkół gimnazjalnych. Ulotki prezentowały zasady bezpiecznego odpoczynku nad wodą, w górach, zachowania się na drodze. Zwracały uwagę na niebezpieczeństwo wypadku pod wpływem alkoholu. Przypominały również numery alarmowe służb ratowniczych.

W okresie od 01.07.2013 r. do 12.07.2013 r. dla dzieci wypoczywających w miejscu zamieszkania zorganizowano zajęcia w ramach „Zielonych świetlic” na bazie działających w trakcie trwania roku szkolnego świetlic środowiskowych. Z tej formy wypoczynku skorzystać mogły wszystkie chętne dzieci z miejscowości w których znajdują się świetlice środowiskowe tj. w 13 miejscowościach. W zajęciach „zielonych świetlic” wzięło udział ok. 300 dzieci w wieku od 4 do 17 lat. Przez okres dwóch tygodni dzieci miały zorganizowane: zajęcia, wycieczki do kina Cinema 3D w Świdnicy na bajkę „Uniwersytet Potworny 3D”, wyjazd na basen w Świebodzicach oraz do Bielawy, wspólne zabawy, gry, konkursy plastyczne i muzyczne, zabawy sportowe – również między świetlicowe, dodatkowo dzieci przez okres trwania zielonych świetlic otrzymywały

codziennie słodki poczęstunek oraz zimne napoje. Niecodzienną atrakcją były również zajęcia z śmieciostyki, w których dzieci wzięły udział dzięki realizacji przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Świdnica projektu „KŁOPOT NIEWIELKI- ZGNIATAJ BUTELKI”, dzięki któremu dzieci oraz młodzież ze Świątlic Środowiskowych mogą osobiście zapoznać się z nowymi zasadami segregacji odpadów, poznali zasady recydingu, prawidłowej segregacji śmieci, znakowania opakowań oraz regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie Świdnica.

Podczas letnich wakacji dzieci z terenu Gminy Świdnica w wieku 8+ uczęszczające do świątlic środowiskowych miały możliwość zamieszkania przez 10 dni w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lubachowie, w doborowym towarzystwie swoich rówieśników oraz aktywnych seniorów. W ramach realizacji projektu p.n. „Kto kogo gryzie” autorstwa Stowarzyszenia Przyjaciół Bystrzycy Górnej „Trzy Sosny”. Główne działanie projektowe polegało na wymianie doświadczeń pokoleń i wspólne zajęcia edukacyjne w różnych dziedzinach. Zorganizowane zostały: warsztaty komputerowe, spacerzy nordic walking, oraz zajęcia obejmujące zdobycie wiedzy z zakresu zdrowego dożywiania i udzielania pierwszej pomocy, a także zajęcia muzyczne podczas których udział wzięli uczestnicy muzycznych zmagania tym razem w letniej odsłonie. Pierwsza edycja miała miejsce podczas tegorocznych ferii zimowych. 30 osobowa uczestników na zakończenie zimowego wypoczynku nagrała wspólną płytę pt. „Co nam w duszy gra”. Podczas wakacji 30 uczniów z gminnych szkół podstawowych i gimnazjów pracowało nad bożonarodzeniowym repertuarem.

W Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lubachowie zorganizowane zostały trzy turnusy w terminach:

- od 08.07.2013 r. do 17.07.2013 r.
- od 22.07.2013 r. do 31.07.2013 r.
- od 05.08.2013 r. do 14 .08.2013 r.

Tej formy pomocy nie finansowano ze środków profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w roku bieżącym w całości współfinansował kolonie letnią dla dzieci o niskich dochodach zamieszkałych na terenach wiejskich województwa dolnośląskiego oraz dla dzieci i młodzieży z mniejszymi szansami. Kolonia została zorganizowana w Ośrodku Szkoleniowo Wypoczynkowym „KRYSTYNA” w Pogorzeliczy w dniach od 28.07.2013 r. do 10.08.2013 r. Liczba dzieci która wzięła udział w w/w koloni wyniosła 13.

W okresie 02-16.08.2013 r. 35 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu Gminy Świdnica wzięło udział w Harcerskiej Bazie Obozowej pod namiotami w Niesulicach

(obóz wypoczynkowy z profilaktyką zdrowotną). Dzieci zostały zakwaterowane w namiotach 5-6 osobowych, otrzymały całodobowe wyżywienie (4 posiłki: śniadanie, dwudaniowy obiad, podwieczorek, kolacja), zapewnioną miały m.in.: opiekę medyczną, ratowników, wycieczki piesze, rowerowe, kajakowe itd. Na terenie obozu znajdowali się terapeuci oraz materiały do realizacji terapii z zakresu przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu, uzależnienia narkotykowego i innych uzależnień, została przeprowadzona również profilaktyka zdrowotna i promowanie zdrowego stylu życia. Udział dzieci w w/w obozie rekreacyjnym w Niesulicach został sfinansowany ze środków przeznaczonych na profilaktykę, rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomani.

Dnia 18 listopada 2013 r. w Szkole Podstawowej w Lutomi Dolnej został zorganizowany Spektakl „SIECIAKI” który był kierowany dla dzieci klas IV-VI a także dzieci ze świetlicy środowiskowej w Lutomi Dolnej. Poruszone w przedstawieniu zostały ważne i aktualne problemy – cyberprzemoc, profilaktyka uzależnienia od sieci, bezpieczeństwo w Internecie – które dotyczą coraz większej populacji, najczęściej dzieci i młodzieży. Zjawisko cyberprzemocy jest szczególnie niebezpieczne dlatego, że niebezpieczne i nieprzyjemne materiały są dostępne w krótkim czasie dla wielu osób i pozostają w sieci na zawsze. Scenariusz sztuki powstał przy merytorycznym wsparciu psychologa dziecięcego oraz pedagoga szkolnego. Spektakl miał formę kabaretową, interaktywną. Ten niekonwencjonalny rodzaj przekazu to mieszanka walorów edukacyjnych z ogromną dozą humoru, a także niepowtarzalna możliwość bezpośredniej zabawy z aktorami. Spotkanie z oryginalnymi, żywymi aktorami i wartka akcja oraz rozbijający kunszt kabaretowy gwarantowały oderwanie się od trosk codzienności szkolnej zarówno dla dziecięcego jak i dorosłego widza.

Na podstawie rocznych planów działania każda świetlica organizowała imprezy okolicznościowe, na które zapraszała społeczność lokalną, władze samorządowe i Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. Centra Profilaktyczno- Sportowe na terenie Gminy Świdnica.

Od stycznia 2014 r. w miejsce dotychczasowych świetlic środowiskowych zostaną stworzone Centra Profilaktyczno-Sportowe, które będą realizowały program profilaktyczny połączony z zajęciami sportowymi obejmujący 25 świetlic wiejskich z terenu Gminy Świdnica. Współdziałających z 5 Centrami Profilaktyczno-Sportowymi utworzonymi na terenie Gminy Świdnica. Ilość Centrów i podległe mu świetlice ujęto w załączony schemat do niniejszego programu.

SCHEMAT WSPÓLDZIAŁANIA CENTRÓW PROFILAKTYCZNO-SPORTOWYCH

GOPS

**CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE
W LUTOMI GÓRNEJ**

LUTOMIA GÓRNA

LUTOMIA DOLNA

STACHOWICE

BOJANICE

**CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE
W WITOSZOWIE DOLNYM**

WITOSZÓW DOLNY
WITOSZÓW GÓRNY

POGORZAŁA

MOKRZESZÓW

SŁOTWINA

KOMORÓW

**CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE
W BYSTRZYCY GÓRNEJ**

BYSTRZYCA GÓRNA

BURKATÓW

BYSTRZYCA DOLNA

LUBACHÓW

MODLISZÓW

**CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE
W PSZENIE**

PSZENNO

WILKÓW

PANKÓW

ZAWISZÓW

GOGOŁÓW

**CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-SPORTOWE
W GRODZISZCZU**

GRODZISZCZE

KRZYŻOWA

BOLEŚCIN

KRZCZONÓW

MAKOWICE

OPOCZKA

Oprócz zajęć profilaktycznych odbywać się będą przede wszystkim zajęcia i turnieje sportowe będące doskonałą alternatywą spędzania wolnego czasu.

Adresami projektu będą dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych. Jednak program będzie miał charakter otwarty.

Celem Centrów Profilaktyczno- Sportowych będzie przede wszystkim:

1. Kontrolowanie własnych negatywnych zachowań i emocji w stosunku do siebie i innych.
2. Kształtowanie wrażliwości na przejawy cierpienia fizycznego i psychicznego.
3. Kształtowanie nawyków utrzymywania higieny osobistej i otoczenia.
4. Integracja grupowa, kształtowanie postaw tolerancji w kontaktach interpersonalnych.
5. Rozładowanie napięć i energii nagromadzonej podczas pobytu w szkole, wprowadzenie w pogodny i radosny nastrój.
6. Kształtowanie szacunku do innych osób zwłaszcza słabszych i mniej sprawnych.
7. Rozwijanie postawy asertywności.
8. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
9. Ukazywanie zasad właściwego współdziałania w grupie i w zespole.
10. Rozwijanie zainteresowań i umiejętności ruchowych ćwiczącego.
11. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze fizycznej w środowisku rówieśniczym i rodzinnym.
12. Wyzwalanie potrzeby samodoskonalenia i samowychowania.
13. Wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień i przemocy.

Działania te mają równocześnie charakter profilaktyki pierwszorzędnej, która ma dwa podstawowe cele: rozwój umiejętności życiowych potrzebnych do zdrowego funkcjonowania w życiu (promocję zdrowia) i opóźnienie wieku inicjacyjni, a przez to zmniejszenie zasięgu problemowych zachowań młodych ludzi, powodujących problemy wychowawcze.

Zajęcia profilaktyczne które będą realizowane to m.in.:

- zajęcia dydaktyczne- wyrównawcze,
- zajęcia artystyczne: teatralne,
- pogadanki na zajęciach w z tematyki uzależnień,
- konsultacje i pomoc dla dzieci z trudnościami w nauce,
- trening twórczego myślenia: burza mózgów, praca w grupach,
- gry dydaktyczne,
- udział w różnych formach prezentacji kulturowych i sztuki,
- spacer i wycieczki po najbliższej okolicy,

- zajęcia warsztatowe z dziećmi,
- socjoterapia,
- imprezy i konkursy okolicznościowe.

Współzawodnictwo Sportowo- Zdrowotne to m.in. turnieje : tenisa stołowego, piłkarzyków, kęgli, warcab 100-polowych, siatkówki, halowej piłki nożnej, rekreacyjno-sportowe, piłki nożnej – Orlik a również zajęcia aerobik dla najmłodszych.

Centra Profilaktyczno- sportowe, stanowiące element oddziaływań profilaktycznych, będą obejmować:

- zasady, normy postępowania zapisane w formie regulaminu zajęć (m.in. zakres używek, używania wulgarnych słów, reguły fair-play.) Uczestnicy zajęć po przeczytaniu regulaminu podpiszą zobowiązanie do ich przestrzegania (mogą również wprowadzić swoje reguły niezależnie od narzuconego regulaminu),
- trening umiejętności życiowych, uczenia się rozwiązywania konfliktów, gry fair-play, radzenie sobie z trudnymi emocjami, podnoszenie konsekwencji, decyzji, komunikacja w grupie itp.,
- współpracy z rodzicami: angażowanie ich np.: w formie klubu kibica albo udziału w zawodach razem z dziećmi bądź osobnych; umożliwienie im podejmowania i realizowania własnych pomysłów (np.: organizacja zawodów, treningów w innym miejscu niż dotychczas).

Na zajęciach w Centrach szczególną uwagę zostaną objęte dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, którym udział w w/w zajęciach jest wskazany, zostanie zwrócona szczególna uwaga, na ich bezpieczeństwo psychiczne np.: uwzględnienie systemów wartości uczniów i stopnia ich wrażliwości, zapewnienie wsparcia ale i dyskrecji, unikanie sytuacji i komunikatów, które mogą nieść treści szkodliwe dla psychiki i rozwoju młodego człowieka. Nie chodzi tu tylko o pomniejszenie poczucia wartości, lecz np.: o utwierdzenie w roli, w jakiej dziecko funkcjonuje w swoim środowisku, rodzinie. Ważne jest również, aby obok elementów rywalizacji wprowadzić jak najwięcej elementów współpracy, zaangażowania całego zespołu, doceniania każdego członka grupy, oraz szybka interwencja w sytuacjach, gdy grupa z jakiegoś powodu odrzuca któregoś z członków.

VII. Program AsertywNIE używkom.

Gminny Program terapeutyczny „Asertywnie używkom” z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii połączony z zajęciami lekcyjnymi w formie *zielonej szkoły* oraz elementami edukacji prozdrowotnej zgodnie z priorytetami oświatowymi Gminy Świdnica w roku szkolnym 2013/2014. Realizowany będzie przy współpracy GZO oraz nauczycieli ze Szkół Podstawowych z terenu gminy w okresie od 01.03.2014 r. do 18.04.2014 r.

Cele operacyjne projektu „ AsertywNIE używkom:

1. Poznanie niebezpieczeństw kryjących się w uzależnieniach i nabycie umiejętności radzenia sobie z nimi.
2. Trening umiejętności życiowych, uczenie rozwiązywania konfliktów, gry fair play, radzenie sobie z emocjami i nauką komunikacji w grupie.
3. Wzmacnianie motywacji do podejmowania trafnych wyborów życiowych.
4. Poznanie sposobów zdrowego i dobrego spędzania czasu.
5. Kształtowanie akceptacji zachowań zgodnych z obowiązującymi normami społecznymi.
6. Kształtowanie postaw tolerancji w kontaktach interpersonalnych.
7. Kształtowanie umiejętności wyrażania i nazywania uczuć.
8. Integracja z grupą, nauka współpracy i zaangażowania zespołowego.
9. Uwolnienie z poczucia winy i wstydu (alkoholizm to choroba niezawiniona, nie jesteś odpowiedzialny za to, że rodzic pije i nie jesteś sam ze swoim problemem).
10. Przygotowanie do samodzielnych wyjazdów.
11. Kreowanie pozytywnych postaw współzycia i współpracy w grupie.
12. Kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania.

Do projektu zakwalifikowane są w pierwszej kolejności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Zajęcia z profilaktyki alkoholowej prowadzone są w trakcie stacjonarnego pobytu uczestników, którzy jednocześnie uczestniczą w zajęciach szkolnych zgodnie z podstawą programową. W program projektu wcielone są także podstawowe priorytety oświatowe gminy Świdnica z zakresu edukacji zdrowotnej tj. zdrowy i aktywny styl życia, zdrowe odżywianie i higiena osobista. Uczestnicy projektu biorą udział w lekcjach szkolnych, które prowadzone są przez wychowawców klas, natomiast w godzinach popołudniowych realizowane są zadania

z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz priorytetów oświatowych. Uczestnicy projektu uczą się samodzielności i radzenia sobie z sytuacjami codzienności tj. ubieranie, toaleta, utrzymania porządku swojego łóżka, szafki, pokoju, odpowiedzialności za swoje rzeczy a także przy pomocy wychowawców przygotowania posiłków: śniadania i kolacji oraz utrzymania ładu w jadalniach.

Popołudniu w ramach realizacji projektu, prowadzone są przez wykwalifikowanych specjalistów w blokach tematycznych zajęcia z profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii oraz profilaktyki zdrowotnej u kierunkowane na wyrobienie i utrwalenie nawyków zdrowego odżywiania i stylu życia: zajęcia z dietetykiem, bezpieczeństwa i pierwszej pomocy, gimnastyka, zajęcia sportowo-rekreacyjne, spacer, piesze wycieczki, zajęcia z zakresu higieny osobistej i prowadzenia zdrowego trybu życia wolnego od używek i nałogów. Wieczorem dzieci uczestniczą w zabawach i grach psychologicznych, zajęciach terapeutycznych-wyciszających oraz warsztatach muzyczno-teatralnych. W ostatnim dniu pobytu na podsumowanie programu, przewidziane jest przedstawienie teatralne, na które zaproszeni zostaną przedstawiciele władz Samorządowych oraz rodzice i opiekunowie uczestników programu.

Adresatami projektu będą dzieci 7-9 letnie z II i III klas z sześciu szkół podstawowych z terenu Gminy Świdnica. Grupy liczące po ok 50 osób – max 3 klasy podczas jednego turnusu (w tym około 46 dzieci i 4-5 opiekunów). Opiekunem każdorazowo jest wychowawca klasy czyli 2-3 wychowawców i 1-2 -rodziców). Ilość dzieci przewidzianych do objęcia programem wynosi 305.

Termin projektu:

I Turnus: 3-7 marca 2014 r.

II Turnus: 10-14 marca 2014 r.

III Turnus: 17-21 marca 2014 r.

IV Turnus: 24-28 marca 2014 r.

V Turnus: 31marca-4 kwietnia 2014 r.

VI Turnus: 7-11 kwietnia 2014 r.

VII Turnus: 14-18 kwietnia 2014 r.

Tematyka zajęć:

L.P	Tematyka zajęć
I. Zajęcia Sportowo-rekreacyjne, wycieczki piesze, spacery	Przeprowadzone przez wychowawców klas, rodziców – mają na celu pokazanie dzieciom alternatywnego do telewizora i komputera sposobu aktywnego spędzania czasu wolnego na powietrzu poprzez uczestnictwo w różnorodnych grach sportowych, turniejach, konkursach, zawodach (chusta kłauza, siatkówka, koszykówka, piłka nożna, ringo, berek, bulle, badminton, tenis stołowy, piłkarzyki)W programie założone także spacery i krótkie wycieczki piesze, aby zapoznać dzieci z walorami lokalnej pogody, miejscowością i jej atrakcjami turystycznymi (wycieczka na zaporę wodną nad jeziorem bystrzyckim i na plac zabaw w Bystrzycy Górnej). Przewidywane jest także ognisko (w razie odpowiednich warunków atmosferycznych oraz dyskoteka).
II. Zajęcia z pierwszej pomocy	Przeprowadzone przez wykwalifikowaną pielęgniarkę. Podczas zajęć omawiane będą sposoby udzielania pierwszej pomocy przy skaleczeniach, zadrapaniach, drobnych urazach, sposobu opatrywania ran, prezentacja i nauka reanimacji za pomocą fantomu, a także sposobu informowania poszczególnych służb o potencjalnych zagrożeniach, odpowiedzialnego i samodzielnego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.
III. Zajęcia z profilaktyki prozdrowotnej	Przeprowadzone przez pracownika wydziału oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świdnicy. Zostaną przeprowadzone trzy bloki tematyczne: zdrowe odżywianie, higiena osobista oraz niebezpieczeństwo kryjące się w uzależnieniach, umiejętność odróżniania rzeczy zdrowych od niebezpiecznych dla zdrowia, życia. Zajęcia te będą prowadzone w formie krótkich wykładów z rozbudowaną formą pokazową oraz poprzez zajęcia praktyczne – nauka prawidłowego szczotkowania zębów, przygotowanie sałatek, a także poprzez gry, quizy, krzyżówki. Przewiduje się również nawianie współpracy z firmą Colgate w celu pozyskania dla dzieci bezpłatnych zestawów do higieny jamy ustnej.
IV. Zajęcia socjoterapeutyczne	Prowadzone przez wykwalifikowanego specjalistę w tej dziedzinie. Na kierunkowanie w głównej mierze na poznaniu niebezpieczeństw kryjących się w uzależnieniach i nabyciu umiejętności radzenia sobie z nimi, wzmacnianie motywacji do podejmowania trafnych wyborów życiowych, kształtowaniu akceptacji zachowań zgodnych z obowiązującymi normami społecznymi oraz postaw tolerancji w kontaktach interpersonalnych i umiejętności wyrażenia i nazywania uczuć, integrację z grupą i uwolnienie poczucia winy wstydu z faktu posiadania problemów alkoholowych w rodzinie. W ramach tych zajęć następuje integracja grupy, nauka komunikacji interpersonalnej, asertywności oraz budowanie pozytywnej samooceny. Zajęcia prowadzone poprzez pracę w grupach, gry, zabawy, pogadanki oraz warsztaty teatralne podczas których uczestnicy programu przygotowują dowolną formę teatralną o tematyce radzenia sobie z problemem inności i wykluczania. W ramach tych zajęć ich uczestnicy przygotowują także prace plastyczne i dekoracje finałowego przedstawienia.

V. Zajęcia muzyczne	Prowadzone przez wykwalifikowaną osobę w dziedzinie zajęć muzycznych- zajęcia w formie zabaw muzycznych, rytmicznych, śpiewania piosenek, z wprowadzeniem elementów tańca i choreografii.
VI. Gość specjalny	W założeniach programu ma to być osoba prowadząca zdrowy, higieniczny, aktywny i wolny od nałogów styl życia, który może się pochwalić osiągnięciami w swojej dziedzinie. Zadaniem gościa specjalnego będzie pokazanie na swoim przykładzie, że poprzez wdrożenie prozdrowotnych wartości w swoim życiu może realizować z powodzeniem swoją pasję – zajęcia prowadzone w formie pogadanki, wywiadu wraz z prelekcją filmów, slajdów i konkursów tematycznych.
VII. Zajęcia lekcyjne	Prowadzenie przez wychowawcę danej klasy w oparciu o podstawę programową.
VIII. Zajęcia usamodzielnienia dzieci	Prowadzone przez wychowawców z zakresu nabywania umiejętności funkcjonowania dziecka małego 7-9 lat na wyjazdach bez rodziców poprzez nauczanie samodyscypliny, odpowiedzialności za siebie i swoje rzeczy, dbania o swoją higienę i toaletę, porządek w pokoju.

VIII. Źródła finansowania.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uiszczane przez właścicieli prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży tych napojów.

Przewidywane wpływy środków finansowych na rok 2014 w gminie kształtują się na wysokości 232.728 zł. z tego zaplanowano na:

1. Profilaktykę i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 230.684 zł
2. Przeciwdziałanie Narkomanii – 2.044 zł.

Sporządziła: K. Gierat

PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2014

L.P	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ADRESAT ZADANIA	REALIZATOR PROGRAMU	KOSZTY	
RAZEM					98 534	
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego dla mieszkańców Gminy Świdnica	W ramach pracy w punkcie organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli na rzecz zmniejszenia uzależnień.	Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, pijące szkodliwie, członkowie rodzin.	Pracownik punktu konsultacyjnego	10 000
		Wspieranie działalności 5 Centrów Profilaktyczno-Sportowych działających na terenie gminy	Finansowanie działalności 5 Centrów Profilaktyczno-Sportowych działających na terenie Gminy Świdnica	Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z grup podwyższonego ryzyka	Koordynatorzy działań profilaktyczno-sportowych w ramach umów o dzieło	88 543
			Zakup artykułów papierniczych do prowadzenia zajęć, zakup dyplomów i nagród dla dzieci uczestniczących w turniejach sportowych			
			Zakup biletów wstępu na basen dla dzieci uczestniczących w zajęciach			
			Inne usługi tj. zapłaty za wynajem autokarów na przejazd na basen, lodowisko			
Wynagrodzenie koordynatorów prowadzących zajęcia						
RAZEM					94 150	
II	Prowadzenie profilaktycznej i informacyjnej działalności edukacyjnej w szczególności dla dzieci	Realizacja programu terapeutycznego z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii p.n. „AsertywNIE używkom” wspólnie z Gminnym Zespołem Oświaty. Sfinansowanie wynagrodzeń nauczycieli przez czas realizacji programu przez GZO.	Prowadzenie zajęć z dziećmi ze szkół podstawowych z terenu Gminy Świdnica w formie „zielonych szkół” w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Lubachowie w okresie od 1 marca do 18 kwietnia 2014 r. Zapewnienie dzieciom noclegu i wyżywienia podczas pobytu w schronisku. Zajęcia odbywać się będą przez 5 dni i uczestniczyć będą dzieci ze wszystkich gminnych szkół z klas II i III.	Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i dzieci z klas II i III szkół podstawowych z terenu Gminy Świdnica	GOPS, GZO	40 000
		Organizacja wypoczynku letniego poza terenem gminy w formie kolonii/ obozu wypoczynkowego- terapeutycznego dla dzieci	35x700	Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych grup podwyższonego ryzyka	GOPS	24 500
		Organizacja wypoczynku letniego na terenie gminy w formie „Zielonych Świeclic”	Finansowanie działalności w tym: a) wynagrodzenie nauczycieli, b) dożywianie dzieci, c) zakup art. papierniczych, d) organizacja wycieczek na basen i do kina.	Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z grup podwyższonego ryzyka	GOPS	29 650
RAZEM					38 000	
III	Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1. Posiedzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2. Szkolenia członków GKRPA	Posiedzenia komisji na terenie urzędu Wyjazdowe posiedzenia komisji związane z kontrolą działalności Centrów Profilaktyczno-Sportowych i punktów sprzedaży alkoholowych.	Mieszkańcy gminy, realizatorzy programów profilaktycznych, nauczyciele, właściciele placówek handlowych	Przewodniczący komisji GKRPA	30 000
		Motywowanie do leczenia w Poradni dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz przygotowanie pełnej dokumentacji dla potrzeb Sądu Rejonowego.		Osoby uzależnione, współuzależnionych i członkowie rodzin w/w.	Pracownik punktu konsultacyjnego, pracownik GOPS i biegły sądowy.	1 000
IV	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii	Współpraca i wspieranie działalności stowarzyszeń trzeźwościowych i abstynenckich, instytucji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy, w tym również dofinansowanie niezbędnych zakupów dla potrzeb ich bieżącej działalności.	1 500	Poradnia dla osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Świdnicy	GOPS	7 000
			4 000	Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy		
			1 500	Klub Abstynenta „ACCESS” w Świdnicy		
OGÓLEM ZADANIA					230 684	